

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-18/17

**Danieli & C. Officine Meccaniche SpA și alții
împotriva
Regionale Geschäftsstelle Leoben des Arbeitsmarktservice**

(cerere de decizie preliminară formulată de Verwaltungsgerichtshof)

„Trimitere preliminară – Aderarea noilor state membre – Republica Croația – Măsuri tranzitorii – Libera prestare a serviciilor – Directiva 96/71/CE – Detașare de lucrători – Detașare a unor resortisanți croați și a unor resortisanți ai statelor terțe în Austria prin intermediul unei întreprinderi cu sediul în Italia”

Sumar – Hotărârea Curții (Camera a treia) din 14 noiembrie 2018

- Libera prestare a serviciilor – Restricții – Detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii – Directiva 96/71 – Domeniu de aplicare – Punere la dispoziție de forță de muncă – Noțiune – Criterii de apreciere*
[Directiva 96/71 a Parlamentului European și a Consiliului, art. 1 alin. (3) lit. (c)]
- Aderarea unor noi state membre – Croația – Măsuri tranzitorii – Libera prestare a serviciilor – Detașare de lucrători – Reglementare națională a unui stat membru vechi, care restricționează punerea la dispoziție a forței de muncă croate pe teritoriul său – Admisibilitate*
[art. 56 și 57 TFUE; Actul de aderare din 2012, anexa V, capitolul 2 alin. (2); Directiva 96/71 a Parlamentului European și a Consiliului, art. 1 alin. (3) lit. (c)]
- Libera prestare a serviciilor – Servicii – Noțiune – Punere la dispoziție de forță de muncă*
(art. 57 TFUE)
- Libera prestare a serviciilor – Dispozițiile tratatului – Domeniu de aplicare – Criteriu de delimitare – Element de extraneitate – Unitate a prestatorului într-un alt stat membru decât cel al locului de executare a prestației*
(art. 49 și 54 TFUE)
- Libera prestare a serviciilor – Restricții – Detașare de lucrători resortisanți ai statelor terțe de către o întreprindere cu sediul în alt stat membru – Reglementare națională care prevede cerința de a deține un permis de muncă pentru punerea la dispoziție de forță de muncă – Inadmisibilitate – Caracter disproporționat al cerinței în cauză*
(art. 49 și 54 TFUE)

1. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 27 și 28)

2. Articolele 56 și 57 TFUE, precum și alineatul (2) al capitolului 2 din anexa V la Actul privind condițiile de aderare la Uniunea Europeană a Republicii Croația, precum și adaptările la Tratatul privind Uniunea Europeană, la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și la Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice trebuie interpretate în sensul că un stat membru este îndreptățit să restricționeze, prin cerința deținerii unui permis de muncă, detașarea lucrătorilor croați angajați de o întreprindere cu sediul în Croația, în cazul în care detașarea acestor lucrători intervine prin punerea lor la dispoziția în sensul articolului 1 alineatul (3) litera (c) din Directiva 96/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 1996 privind detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii, a unei întreprinderi cu sediul într-un alt stat membru, în vederea furnizării unei prestări de servicii de către această din urmă întreprindere în primul dintre aceste state membre.

În speță, trebuie constatat că o reglementare a unui stat membru care, în perioada de tranziție prevăzută la alineatul 2 al capitolului 2 din anexa V la Actul de aderare a Croației, continuă să condiționeze detașarea, în sensul articolului 1 alineatul (3) litera (c) din Directiva 96/71, a resortisanților croați pe teritoriul unui stat membru de obținerea unui permis de muncă este, ca măsură care reglementează accesul resortisanților croați pe piața forței de muncă din același stat, în sensul alineatului (2) al capitolului 2 din anexa V la Actul de aderare a Croației, compatibilă cu articolele 56 și 57 TFUE (a se vedea prin analogie Hotărârea din 10 februarie 2011, Vicoplus și alții, C-307/09-C-309/09, EU:C:2011:64, punctele 32 și 33).

(a se vedea punctele 36 și 38 și dispozitiv 1)

3. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctul 40)

4. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctul 42)

5. Articolele 56 și 57 TFUE trebuie interpretate în sensul că un stat membru nu este îndreptățit să impună ca resortisanții statelor terțe puși la dispoziția unei întreprinderi cu sediul într-un alt stat membru de către o altă întreprindere având de asemenea sediul în acest alt stat membru, în vederea furnizării unei prestări de servicii în primul dintre aceste state membre, să dețină un permis de muncă.

În ceea ce privește detașarea de lucrători dintr-un stat terț de către o întreprindere prestatoare de servicii cu sediul într-un stat membru al Uniunii, Curtea a statuat deja că o reglementare națională care condiționează prestarea de servicii pe teritoriul național de către o întreprindere stabilită într-un alt stat membru de eliberarea unei autorizații administrative constituie o restrângere a liberei prestări a serviciilor în sensul articolului 56 TFUE (Hotărârea din 11 septembrie 2014, Essent Energie Productie, C-91/13, EU:C:2014:2206, punctul 45).

Cu toate acestea, o reglementare națională aflată sub incidența unui domeniu care nu a făcut obiectul unei armonizări la nivelul Uniunii și care se aplică fără deosebire oricărei persoane sau întreprinderi care exercită o activitate pe teritoriul statului membru în cauză poate, în pofida efectului său restrictiv pentru libera prestare a serviciilor, să fie justificată în măsura în care răspunde unui motiv imperativ de interes general, acest interes nu a fost deja ocrotit prin normele aplicabile prestatorului în statul

membru în care este stabilit, iar norma este adecvată pentru a garanta realizarea obiectivului pe care îl urmărește și nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestuia (Hotărârea din 11 septembrie 2014, *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, punctul 48).

În această privință, trebuie amintit că, deși este cert că preocuparea de a evita perturbări pe piața muncii constituie un motiv imperativ de interes general, lucrătorii angajați de o întreprindere stabilită într-un stat membru și care sunt detașați într-un alt stat membru în vederea realizării unei prestări de servicii nu pretind totuși să aibă acces la piața muncii din acest al doilea stat, întrucât se întorc în țara de origine sau de reședință după îndeplinirea misiunii lor (Hotărârea din 11 septembrie 2014, *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, punctul 51).

Or, menținerea, cu titlu permanent, de către un stat membru a cerinței unui permis de muncă pentru resortisanții unor țări terțe care sunt puși la dispoziția unei întreprinderi stabilite în acest stat de către o întreprindere stabilită într-un alt stat membru depășește ceea ce este necesar pentru a atinge obiectivul care constă în a evita perturbări pe piața muncii urmărit de reglementarea în discuție în litigiul principal (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 septembrie 2014, *Essent Energie Productie*, C-91/13, EU:C:2014:2206, punctul 56).

(a se vedea punctele 44, 46, 48, 49 și 53 și dispozitiv 2)